

8. MÓZES KÜLDETÉSE

(2Móz 4–5; 7,1–12,33)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

PÁKOZDY, L. M., Bibliaiskola, Budapest 2007.

TÓTH, K., Mózes öt könyvének magyarázata. in: JK, Budapest 1995.

Biblia Magyarázó jegyzetekkel, Budapest 1987.

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.)

Mózes küldetése:

Isten Mózeset már a születésétől kezdve arra küldetésre készítette elő, hogy a választott nép vezetője legyen. Erre a küldetésre Isten több lépéssel készítette fel, és végig segítette a küldetés idején.

1. Megmenekülés:

Mózes megtapasztalja gyermekként, hogy mit jelent megmenekülni, hogy Isten megmenti az életét. Az újszülött Mózes kétszeresen is kiszolgáltatott. Egyrészt, mint minden újszülött, a szülei nélkül nem tud élni. Másrészt Mózes kiszolgáltatott az aktuális politikai helyzet miatt, melyben népe él.

2. Tanulás, tudás:

Isten úgy készíti Mózeset, hogy a kor legmagasabb képzettségében részesül a fáraó palotájában. Mózes megismeri az egyiptomi nyelvet, gondolkodást. (Pákozdy)

3. Nomád életforma:

Isten Mózeset előkészíti a pusztai vándorlásra azzal, hogy a legkényelmesebb életmódot egy pusztai vándorló életmódra kell felváltania. Megismeri Mózes azt az életkört, amelyben majd 40 évig vezetője lesz a népének. Megtanulja, hogy mit jelent az időjárás viszontagságai között Istenre hagyatkozva élni.

4. Szavával készít fel Isten:

Isten Mózeset a szavaival, az elhívásával is felkészíti. Azzal, hogy megerősíti azt a kijelentést, hogy Ő az ősatyák Istene (2Móz 3,6), megígéri, hogy Mózes mellett lesz: „*én veled leszek*” (2Móz 3,12) Isten bátorítja Mózeset.

5. Megerősítő csodák:

Isten ideiglenesen képessé teszi Mózeset csodák véghezviteléhez. (2Móz 4) Három olyan csodát tud véghezvinni, amelyeket olyan eszközökkel tud megtenni, amelyek mindig kéznél vannak. Ezeket a csodákat csak addig tudja megtenni, amíg ezt a részfeladatot el nem végezte.

6. Társ a feladat elvégzésében:

Mózes mellé Isten ad egy segítőt. Amikor arra hivatkozik, hogy nehezen tud beszélni, akkor a feladat elvégzése elől Isten ezt az akadályt is elhárítja. Két segítséget is ígér erre a problémára Isten: egyrészt azt mondja, hogy majd Ő megmondja, hogy mit kell mondani. Az üzenet tartalmát Ő adja. És a másik segítség pedig a testvére lesz. Isten minden nehézséget elhárít Mózes küldetése érdekében.

Mózes ellenkezik, a feladatot nem akarja elvállalni. Isten haragra is gerjed Mózes ellen, hogy vissza akarja utasítani a küldetést. Végül Mózes elvállalja a feladatát.

Isten a feladatokhoz erőt is ad a küldötteinek. A saját erejét adja. „*erős kézzel hozott ki bennünket az Úr Egyiptomból*” (2Móz 13,16)

Aki Istentől feladatot kap, sokszor érzi magát kevésnek, kicsinek vagy erőtlennek. Ezért írja Pál: „*az én erőm erőtlenség által ér célhoz...*” (2Kor 12,9) és „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.*” (Fil 4,13)

A keresztyén ember elhívást kap Istentől az üdvösségre, és ezzel együtt feladatokat is kap. Nem mindenki kap ilyen nagy feladatot, mint Mózes, de mindenki kap Istentől saját emberi voltára szabott feladatokat. Ezekkel kell elszámolni. Ahogyan Jézus a talentumok példázatában is tanította, mindenkinek azzal kell elszámolni, amit kapott: legyen a lehetőség, a tehetség, a feladat bármekkora is (Mt 25,14–30).

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ebben az időszakban, amikor a személyiségfejlődés középpontjában a teljesítmény a kisebbségi érzéssel áll szemben, a gyermekek egyrészt örülnek a feladatoknak, kihívásoknak, ugyanakkor megijednek a túl nagy feladattól, félnek a kudarctól, a sikertelenségtől.

Mózes története a gyermekeket arra bátorítja, hogy szembe tudjanak nézni a saját erősségeikkel, gyengeségeikkel, és vállalják a feladatokkal járó kihívásokat. A lecke célkitűzése, hogy a gyermek meglássa mindazokat az embereket, eszközöket, lehetőségeket, amelyekkel Isten őt felruházta a mindennapi feladatokhoz.

A tanuló életkorából adódó tevékenységei közt hangsúlyos az iskolai tanulmány, ami a felnőttkori végzettségét, hivatását készíti elő. Ezek az évek a felkészülés évei. Jó, ha ezt tudatosítják magukban, és egy hosszabb távlati cél viszonylatában is rá tudnak tekinteni a mindennapi feladatokra, küzdelmekre.

A gyermekek a rövid távú küldetést az apró szívességekben, segítségadásban élhetik meg legkönnyebben (pl. elmenni a pékségbe kenyérért, a pincébe almáért, átvinni a naplót a tanáriba, krétaért futni a portára, stb.), a hosszú távú küldetést pedig a választott vagy vágyott foglalkozáshoz kötik. Az egyházi iskolában, gyülekezeti háttérrel rendelkező csoportokban beszélhetünk az Istentől kapott küldetésről, a tanítványságról, ami mindnyájunk életfeladata.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ tudja elmondani segítséggel a tankönyv képe és szövege alapján, Isten milyen küldetéssel bízta meg Mózeset. ○ tudja segítséggel elmondani, hogyan segített Mózesnek Isten. ○ tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Mózes 2. könyve 3,12 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Legyen képes elmondani a tankönyvi kép és szöveg alapján, Isten milyen küldetéssel bízta meg Mózeset. ○ Tudja jellemezni Mózeset a tankönyvi történet alapján és indokolja állítását. ○ Tudja értelmezni és saját szavaival elmondani a lecke Igéjét: Mózes 2. könyve 3,12.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Kit ajánlotok hozzá? Miért? – szavazós játék A tanulókat kérjük meg, hogy sorakozzanak fel a tábla előtt szavazáshoz. Készítsünk elő 4-5 kosarat! Tegyük le egy-egy padra! Minden kosár elé helyezzünk egy lapot egy-egy kérdéssel, kis cetliket és tollat a szavazáshoz! A gyermekek padról padra haladva adják le szavazataikat. Kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kit küldenél az osztályból a megyei szavalóversenyre? • Kit küldenél az osztályból bibliaismereti versenyre? • Kit küldenél futóversenyre? • Kit küldenél virágkötő versenyre? • Kit küldenél énekversenyre? <p>A játék megbeszélése: Miért őket választottátok? Mi alapján adtad le a szavazatodat? Szívesen vállalnád-e a feladatot? Miért igen? Miért nem?</p> <p>Átvezetés: Isten Mózeset küldte népéhez. Mint egy jó edző, már előre készítette a küldetésre.</p>	<p>Eszköz: kosarak kis papírdarabok</p> <p>Javaslat: 1. A szavazatok össze- számlálásába is bevonhatjuk őket. Alakítsunk szavazat- számláló párokat, akik összesítik egy-egy kosár eredményét! 2. Mi magunk is kitalálhatunk kérdéseket az osztály ismeretében. Lehetőleg olyanokat, hogy minél többen megélhessék, hogy őket választja az osztály.</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFGY 8. lecke 1/a (22. o.) MFEI 8. lecke 1/a (25. o.)</p>
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Történetmondás – Mózes küldetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isten terve Mózesrel, a feladat nagysága. • Mózes ijedtsége • Isten segítsége: bot. • Mózes bátortalansága • Isten segítsége: Áron. • Mózes kétsége • Isten segítsége: „Bizony, én veled leszek” (2Móz 3,12) – aranymondás <p>Beszélgetés a küldetésről, a küldöttekről a Feladattár 1–2. kérdése alapján</p> <p>Isten segítőkét, segítséget ad küldetésünk elvégzéséhez. – ún. fáraós játék Minden gyermek találjon ki magának egy küldetést (pl. delfinek megmentője, cicák védelmezője, oroszlánok szelídítője, stb.). Sűgja meg a tanítónak/játékvezetőnek, aki felírja egy lapra.</p>	<p>TK 8. lecke (22. o.) Megfigyelési szempont: Mit adott Isten Mózesnek a küldetéséhez? Kapcsolódó munkafüzeti feladatok: MFGY 8. lecke 1/b-2. (22. o.) MFEI 8. lecke 1/b-2. (25. o.)</p> <p>TK 8. lecke (23. o.) Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFGY 8. lecke 3. (23. o.) MFEI 8. lecke 3. (26. o.)</p> <p>Eszköz: papír, toll</p> <p>Javaslat:</p>

	<p>Miután mindenkinek a neve a lapra került, a játékvezető hangosan felolvassa a neveket egymás után háromszor, de mindig különböző sorrendben.</p> <p>Ez után a gyermekek sorra tippelhetnek, hogy melyik név kié lehet. Ha valaki jól tippel, a kitalált nevű gyermek az ő segítője lesz, ő pedig fáraó. Ha valaki fáraóra tippel, akkor a hozzá tartozó segítők nevére is emlékeznie kell. A segítők támogatják a fáraót küldetésében, segítenek tippelni, még több társat gyűjteni.</p>	<p>1. Játshatjuk foglalkozás neveivel (pl. orvos, tanár, pék, stb.) is.</p> <p>2. Hívjuk fel a gyermekek figyelmét, hogy memorizálják a neveket, mert csak háromszor olvassuk fel.</p>
Aranymondás	<i>Bizony, én Veled leszek!</i> (2Móz 3,12)	Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFGY 2.
Énekjavaslatok (alternatívák)	<p>RÉ 395: „Isten szívéen megpihenve...” (TK 69. o. 7.)</p> <p>„Kész az én szívem...” (TK 67. o. 5.)</p> <p>„Szentelj meg Úr Isten...” (TK 69. o. 10.)</p> <p>RÉ 273: „Az Úr Istent magasztalom...” (TK 66. o. 4.)</p> <p>„Nem lesz egyedül a szívem...”</p> <p>„Kicsiny kis fényemmel...”</p> <p>https://www.pinterest.de/pin/295900637997377342/</p> <p>BS 130: „Igazságnak napja...” (dall. RÉ 351: „Emlékezzünk ez napon...”)</p> <p>BS 171: „Jézus Krisztus...” – kánon (+ DU, JJ)</p> <p>JJ 116: „Vígán csendül...” – kánon</p>	A kotta a következő oldalon található.
Házi feladat	<p>MFGY 8. lecke 4/a (23. o.)</p> <p>MFEI 8. lecke 4/a (26. o.)</p>	A következő órát indíthatjuk a feladat második felével, páros és csoportmunkában.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT – GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Ha Isten feladattal bíz meg, erőt ad hozzá.

Kognitív cél: Mózes küldetésének és az Isten által adott segítségnek a bemutatása.

Affektív cél: A feladatvállalás és a feladat felelősségének érzelmi háttere: öröm, izgalom, büszkeség, félelem

Pragmatikus: Az Istentől kapott adottságok használatára bátorítás a mindennapokban.

TOVÁBBI ÖTLETEK

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 22. oldal

A képen látható:

Illusztráció: Mózes és Áron, bottal a kezükben.

A szöveg fókuszában: Mózes, akinek Isten olyan feladatot adott, ami alól szeretne kitérni, mert fél, hogy sikertelen lesz. Kifogásokat keres, hogy Isten felmentse a küldetése alól, de Isten segíti és bátorítja őt. Így nekilát küldetése teljesítésének Áronnal, a testvérével, aki segítheti őt a fáraóval való egyezkedésben.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Figyeljétek meg a képen látható férfiakat! Kik lehetnek ők?
- Mózes miért tartotta megvalósíthatatlannak az Istentől kapott feladatot?
- Mit bizonyított a bot kígyóvá, a kígyó bottá változtatása Mózes számára?
- Mért aggodalmaskodott Mózes?
- Isten hogy segítette, és mivel bátorította Mózes?
- Mit üzent Isten a fáraónak? Miért?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

Aranymondás: „Bizony, én veled leszek!”

- Ki mondja és kinek ezt a mondatot a bibliai történetben?
- Ha ezt a mondatot neked mondaná valaki, mit gondolnál, mit éreznél?
- Mondj példát arra, amikor biztonságban voltál, mert valaki veled volt, amikor féltél vagy bizonytalan voltál!

1. Aranymondást visz a postás

A küldetés szemléltetésre játszhatunk postásjátékot. Jelöljünk ki valakit, aki Isten szavaiból tovább ad valamit. Válogathat az eddig tanult aranymondásokból. Ezt a mellette ülő fülébe súgja. A gyerekek egymás után a mellettük ülő fülébe súgják a hallottakat, a végén pedig megnézzük, megmaradt-e az aranymondás. A játék kapcsán beszélgethetünk a küldetésről. A Tudod-e? részhez kapcsolódva pedig a ránk bizott evangélium továbbadásáról.

2. Meseszereplők küldetésben

Megkérhetjük a gyermekeket, hogy rajzoljanak egy olyan meseszereplőt, aki küldetésben járt. Rajzolják mellé azokat a személyeket, szereplőket, tárgyakat is, amelyek a segítségére voltak küldetése elvégzésében! Utána készíthetünk az elkészült rajzokból egy *Küldetésben* című kiállítást.

3. Miben segít?

Ahogy Mózes segítségére volt a bot, úgy ezzel a játékkal rávezethetjük a gyermekeket arra, hogy mennyi minden van segítségünkre az életünkben, ami mind a gondviselés része.

a) Rakjunk a tanári asztalra különböző tárgyakat (pl. kendő, mobil, iskolatáska, stb.), vagy hozhatunk különlegesebbeket is (pl. mankó, cipőkanál, csipesz, fogókesztyű, teleszkópos festőnyél, létra), amelyek segédeszközként vannak az életünkben! Jöjjön ki egy gyermek, fogalmazza meg, hogy mi a panasz, amire az eszköz született (pl. nem éri el a csillárt, nem fér

el a kezében ennyi tárgy, stb.), majd válasszon a segédeszközök közül, és fogalmazza meg az örömét!

b) Játshatjuk úgy is, hogy mi fogalmazunk meg panaszokat, és a gyerekek keresnek az osztályteremben, vagy a saját tárgyaik között segédeszközöket. (pl. El fogom felejteni ezt a nevet; Mindig görbe ez a vonal; Szanaszét hullnak a ceruzáim; stb.)

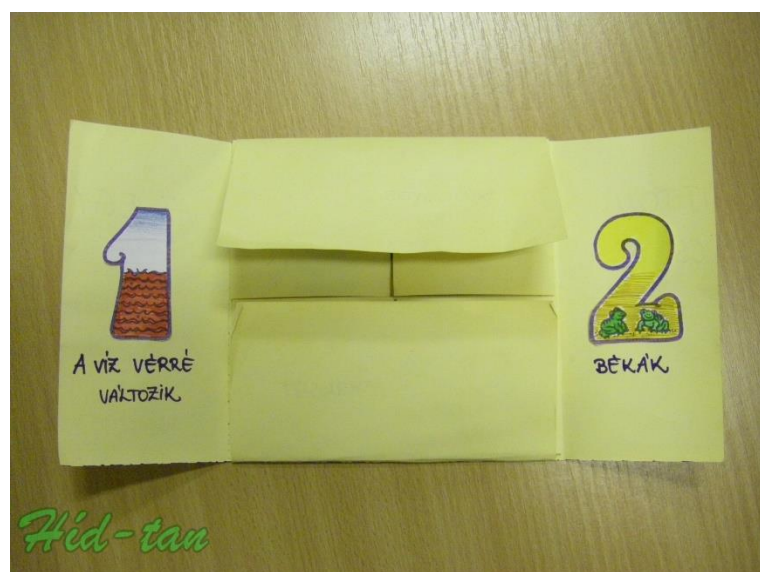
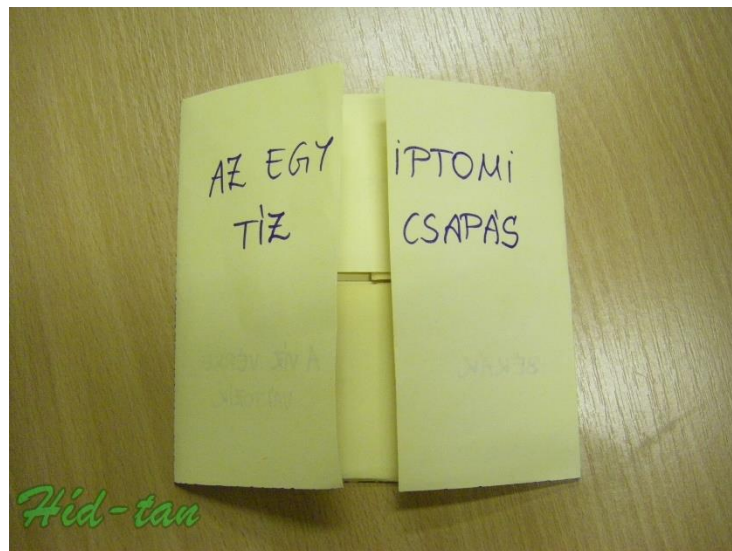
4. Mózes és a Tíz csapás – alkotás

Cél: az ismeretek rögzítése

Eszközök: színes papír, színes ceruza, ragasztó

A munka menete:

- téglalap alakú színes papírokra ragasztják a számokat
- a mellékelt minta alapján alá írják, bele rajzolják a Tíz csapást.
- a téglalap alakú kész lapokat a mellékelt ábra szerint összeragasztják.

Forrásanyag: <http://hid-tan.kreativcuccok.hu/2014/01/08/mozes-es-a-tiz-csapas-lapbook/>

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Ha Isten feladattal bíz meg, erőt ad hozzá.

Projektmunka a pragmatikus cél elmélyítéséhez: óvodai látogatás/iskolába hívogatás egy az iskolához kapcsolódó helyi vagy egyházi óvoda nagycsoportjában.

Szakirodalom projektmunka módszertanához:

http://epa.oszk.hu/00000/00035/00139/pdf/EPA00035_upsz_2010_1-2_148-161.pdf

A témához tartozó projektmunka két órát vesz igénybe. Az első órán előkészítjük a látogatást, a második órán pedig megejthetjük. A projektmunka célja, hogy minden gyermek felismerje, hogy ő mit tud adni egy ilyen látogatás alkalmával (miben ügyes?), és ezt meg is valósíthassa.

Kognitív cél: Mózes küldetésének és az Isten által adott segítségnek a bemutatása.

Affektív cél: A feladatvállalás és a feladat felelősségének érzelmi háttere: öröm, izgalom, büszkeség, félelem

Pragmatikus: Az Istentől kapott adottságok használata a mindennapokban.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Házi feladat ellenőrzése – Te miben vagy jó? Átvezetés: A mai órát arra fordítjuk, hogy mindenki használhassa az Istentől kapott ajándékait egy közös küldetés elvégzésében.	MFEI 8. lecke 4/b. (26. o.)
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Ismertessük röviden a projekt célját, előkészületét és menetét. Előkészület: <ul style="list-style-type: none">• Elevenítsük fel, hogy milyen volt nagycsoportosnak lenni!• Beszélgessünk arról, hogy a nagycsoportosok már nagyon várják az iskolát, ugyanakkor izgulnak is, hogy milyen lesz az új környezetben. Ezzel a látogatással bátoríthatjuk őket.• Gyűjtsünk brain-storming módszerével ötleteket, hogy mi mindent lehetne abban az egy órában a gyermekekkel csinálni, mivel lehetne őket megajándékozni! (közös legoépítés, közös focizás, lányokkal kézművesség, közös éneklés, meseolvasás, diafilmvetítés szereposztással, rövid színdarab, stb.)• Mindenki írja oda a nevét az összegyűlt tevékenységekhez, ahhoz, amiben jó!• Döntsön az osztály a megvalósítandó projektről!• Írjuk össze a táblán az eszközigényt, az előzetes feladatokat, és hogy ki miben vesz részt!• Az óra végére fontos, hogy minden gyermek lássa a saját szerepét és feladatait a projektben, hasznosnak és értékesnek élhesse meg magát, aki egy fontos küldetésben vehet részt! Ezt erősíthetjük egy záró énekléssel és a látogatásért mondott imádsággal.	
Énekjavaslatok (alternatívák)	BS 246: „Kész az én szívem, Istenem...” (TK 67. o. 5.) BS 140: „Tégy, Uram, engem áldássá...”	

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Max Lucado: Különleges ajándék

A történet a lecke célját domborítja ki mese formájában. Akár egy dramatikus játékot is csinálhatunk belőle, ha még egy órát rászánunk, vagy készülhetünk hosszú távon egy pünkösdi műsorral, ahol összekapcsoljuk az ünnep üzenetével. A történetet olvassuk el a gyerekeknek! Beszélgethetünk arról, hogy ki melyik ajándéknak örülne a legjobban, miért. Melyik foltmanó lenne a legszívesebben? Ha dramatizáljuk, készíthetünk egy gyors szereposztást, és rövidítve el is játszhatjuk.

2. Írjunk mesét!

Körmesét írhat a csoport, amiben a főszereplő valamilyen küldetést vállal magára, amihez segítőköt kap. Vihetünk be általunk készített mesekártyákat! Egy-egy kártya méretű kartonlapra rajzoljunk vagy nyomtassunk, vagy újságkivágásból ragasszunk különböző személyeket (pl. öregasszony, kisgyermek, erős férfi, fiatal legény, stb.), vagy állatokat (pl. farkas, róka, medve, nyúl, rigó, stb.), vagy eszközöket (pl. csizma, síp, hegedű, ostor, nyereg, kancsó, stb.). Tegyük a kártyákat lefordítva a játékosok közé! Kezdjük el a mesét, ahogy a népmesék kezdődnek: Egyszer volt, hol nem volt... (eljuthatunk odáig, hogy bemutatjuk a főszereplőt, a küldetést és a félelmét). Ezután indítsuk el a kört! A soron következő húz a kártyák közül, és a kártyán szereplő személy, állat, eszköz beleszövésével folytatja a történetet.

Ha felvesszük a történetet mobiltelefonnal, utána le is gépelhetjük, és ki is nyomtathatjuk a csoportnak, amihez rajzolhatnak illusztrációkat is.

3. Kolompos: Vitéz Levente mesejáték

Ezt a tematikát dolgozza fel a Kolompos magyar népi gyermekzenekar mesejátéka. Az órán meghallgathatjuk a gyermekekkel, miközben rajzolhatnak egy rajzot Vitéz Levente küldetéséről és segítségéről.